

Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Rusiya Federasiyası Hökuməti arasında fəvqəladə halların qarşısının alınması və aradan qaldırılması sahəsində əməkdaşlıq haqqında Sazişin təsdiq edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

I. Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Rusiya Federasiyası Hökuməti arasında fəvqəladə halların qarşısının alınması və aradan qaldırılması sahəsində əməkdaşlıq haqqında 2001-ci il yanvarın 9-da Bakı şəhərində imzalanmış Saziş təsdiq edilsin.

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti HEYDƏR ƏLİYEV

Bakı şəhəri, 2 fevral 2001-ci il
68-IIQ

Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Rusiya Federasiyası Hökuməti arasında fəvqəladə halların qarşısının alınması və aradan qaldırılması sahəsində əməkdaşlıq haqqında

SAZİŞ

Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Rusiya Federasiyası Hökuməti (bundan sonra Tərəflər),
Azərbaycan Respublikası ilə Rusiya Federasiyası arasında dostluq, əməkdaşlıq və qarşılıqlı təhlükəsizlik haqqında 1997-ci il 3 iyul tarixli Müqaviləyə uyğun olaraq, iki xalq arasında ənənəvi dostluq münasibətlərinin möhkəmləndirilməsinə səy göstərərək, fəvqəladə halların qarşısının alınması və aradan qaldırılması sahəsində əməkdaşlığın hər iki dövlətin rifahına və təhlükəsizliyinə kömək göstərəcəyini qəbul edərək,
fəvqəladə halların hər iki ölkə üçün doğurduğu təhlükəni dərk edərək,
fəvqəladə halların qarşısının alınması və aradan qaldırılması sahəsində elmi-texniki informasiya mübadiləsinin qarşılıqlı maraq doğurduğunu nəzərə alaraq,
hər iki ölkənin fəvqəladə halların qarşısının alınması və aradan qaldırılması, habelə ətraf mühitin monitorinqinin təşkili üçün qarşılıqlı fəaliyyət göstərmələrini tələb edən ekoloji sistemlərinin qarşılıqlı əlaqəsindən çıxış edərək,
Tərəflərdən birinin qüvvə və vasitələri ilə aradan qaldırılması mümkün olmayan fəvqəladə halların baş verməsi ehtimalını və fəvqəladə halların qarşısının alınması və aradan qaldırılması məqsədilə hər iki dövlətin əlaqələndirilmiş fəaliyyətinə ehtiyac duyulduğunu nəzərə alaraq,
aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

M a d d ə 1
Anlayışlar

Bu Sazişdə istifadə olunan terminlər aşağıdakıları bildirir:

«**xahiş edən Tərəf**»—kömək etmək üçün qruplar, avadanlıq və təminat materialları göndərilməsi barədə digər Tərəfə xahişlə müraciət edən Tərəf;

«**göndərən Tərəf**»—kömək etmək üçün qruplar, avadanlıq və təminat materialları göndərilməsi barədə digər Tərəfin xahişini yerinə yetirən Tərəf;

«**səlahiyyətli orqan**»—bu Sazişin həyata keçirilməsi ilə bağlı işlərə rəhbərlik etmək və bunları əlaqələndirmək üçün Tərəflərdən hər birinin təyin etdiyi orqan;

«**kömək göstərən qrup**»—Tərəfin göndərdiyi, kömək göstərmək üçün ayrılmış və lazımi avadanlıqla təmin olunmuş mütəxəssislərdən ibarət mütəşəkkil qrup;

«**fəvqəladə hal**»—qəza, təhlükəli təbii hadisə, faciə, təbii və ya digər fəlakət nəticəsində Tərəf, dövlətlərin müəyyən ərazisində yaranmış və insan tələfatına, böyük maddi itkilərə və insanların həyat fəaliyyəti şəraitinin pozulmasına, insanların sağlamlığına və ya ətraf mühitə zərər vurulmasına səbəb ola biləcək və ya səbəb olmuş vəziyyət;

«**fəvqəladə halların qarşısının alınması**»—vaxtında görülmüş və fəvqəladə halların baş verməsi riskinin mümkün qədər maksimum azaldılmasına, habelə baş verdiyi təqdirdə insanların sağlamlığının qorunub saxlanmasına, ətraf təbii mühitə dəyən zərərin və maddi itkilərin miqdarının azaldılmasına yönəldilmiş kompleks tədbirlər;

«**fəvqəladə halın aradan qaldırılması**»—fəvqəladə hal baş verdikdə görülməli və insanların xilas edilməsinə və sağlamlığının qorunub saxlanmasına, ətraf təbii mühitə vurulan zərərin və maddi itkilərin miqdarının azaldılmasına, habelə fəvqəladə hal zonasının lokallaşdırılmasına, fəvqəladə hal üçün xarakterik olan təhlükəli amillərin təsirinə dayandırılmasına yönəldilmiş qəza-xilasətmə işləri və digər təxirəsalınmaz işlər;

«**fəvqəladə hal zonası**»—fəvqəladə halın baş verdiyi ərazi;

«**qəza-xilasətmə işləri**»—fəvqəladə hal zonasında insanların, maddi və mədəni sərvətlərin xilas edilməsinə, təbii ətraf mühitin qorunmasına, fəvqəladə halın lokallaşdırılmasına və fəvqəladə hal üçün xarakterik olan təhlükəli amillərin qarşısının alınmasına və ya mümkün qədər minimuma endirilməsi ilə bağlı fəaliyyət;

«**avadanlıq**»—kömək göstərən qrupun materialları, texniki və nəqliyyat vasitələri, ləvazimatı və qrup üzvlərinin şəxsi ləvazimatı;

«**təminat materialları**»—fəvqəladə hal nəticəsində zərər çəkmiş əhali arasında bölüşdürülmək üçün nəzərdə tutulan maddi vasitələr.

M a d d ə 2
Səlahiyyətli orqanlar

Bu Sazişin həyata keçirilməsi üçün tərəflər aşağıdakı səlahiyyətli orqanları təyin edirlər:

Azərbaycan Tərəfindən—Azərbaycan Respublikasının Fəvqəladə Hallar üzrə Dövlət Komissiyası;

Rusiya Tərəfindən—Rusiya Federasiyasının Mülki Müdafiə İşləri, Fəvqəladə Hallar və Təbii Fəlakətlərin Nəticələrinin Aradan Qaldırılması Nazirliyi.

Digər səlahiyyətli orqan təyin olunduğu təqdirdə, Tərəflər diplomatik kanallarla yazılı formada bir-birinə xəbər verirlər.

M a d d ə 3

Əməkdaşlığın formaları

Bu Saziş çərçivəsində əməkdaşlıq aşağıdakıları nəzərdə tutur:

- təhlükəli texnogen və təbii proseslərin monitorinqinin təşkili və keçirilməsi;
- fövqəladə halların proqnozlaşdırılması və onların nəticələrinin qiymətləndirilməsi;
- əhalinin fövqəladə hallarda fəaliyyətə, habelə ilk tibbi yardım göstərilməsi işlərinə hazırlığının təşkili;
- sənaye qəzaları, faciələr və təbii fəlakətlər nəticəsində mümkün ola biləcək çirkənləmərlə əlaqədar ətraf mühit və əhali üçün yaranacaq riskin qiymətləndirilməsi;
- elmi tədqiqat layihələrinin birgə planlaşdırılması, işlənilib hazırlanması və həyata keçirilməsi, elmi-texniki ədəbiyyat və tədqiqat işlərinin nəticələrinin mübadiləsi;
- informasiya, dövri nəşrlər, metodiki və digər ədəbiyyat, video və fotomateriallar, habelə texnologiyalar mübadiləsi;
- birgə konfransların, seminarların, işgüzar müşavirələrin, təlim və məşqlərin təşkili;
- birgə məqalələrin və məruzələrin hazırlanması;
- digər Tərəfin təhsil müəssisələrində mütəxəssislərin hazırlanması, staj keçənlərin, müəllimlərin, alim və mütəxəssislərin mübadiləsi;
- Tərəflərin səlahiyyətli orqanları arasında qarşılıqlı rabitənin təmin edilməsi;
- texnika, əmlak və ləvazimatla təminat zamanı bir-birinə qarşılıqlı yardım göstərilməsi;
- fövqəladə halların qarşısının alınması və aradan qaldırılmasına dair tədbirlərin planlaşdırılması və həyata keçirilməsi;
- fövqəladə halların aradan qaldırılması zamanı qarşılıqlı kömək göstərilməsi;
- Tərəflərin səlahiyyətli orqanları ilə razılaşdırılma bilən, fövqəladə halların qarşısının alınması və aradan qaldırılması sahəsində digər fəaliyyət.

Bu Saziş dənizdə qəzaya uğramış adamların axtarışı və xilas sahəsində əməkdaşlığa aid edilmir.

M a d d ə 4

Tərəflərin təşkilatları və idarələri arasında əməkdaşlıq

Məqsədəuyğun olduqda, Tərəflər fövqəladə halların qarşısının alınması və aradan qaldırılması sahəsində fəaliyyəti həyata keçirən dövlət orqanları, hökumət və qeyri-hökumət idarələri və təşkilatları, hüquqi və fiziki şəxslər arasında əməkdaşlığı təşviq edə bilirlər.

M a d d ə 5

Birgə komissiya

Bu Sazişin yerinə yetirilməsinə dair tədbirləri həyata keçirmək üçün Tərəflər fövqəladə halların qarşısının alınması və aradan qaldırılması sahəsində əməkdaşlığa dair Birgə komissiya yaradacaq, onun tərkibini, vəzifələrini və iş qaydasını müəyyən edəcəklər.

M a d d ə 6

Tərəflərin nümayəndələrinin qəbulu şərtləri

Bu Sazişlə nəzərdə tutulmuş və fövqəladə halların aradan qaldırılmasında kömək göstərilməsi ilə bilavasitə bağlı olmayan fəaliyyətdə iştirak etmək üçün digər Tərəfin nümayəndələrini qəbul edən Tərəf—əgər Tərəflər başqa razılığa gəlməsələr,—öz dövlətinin ərazisində onların qalması və yerdəyişməsi ilə əlaqədar bütün xərcləri öz üzərinə götürür. Qəbul edən Tərəfin dövlətinin ərazisinə gəlmək və onun ərazisindən getmək xərclərini göndərən Tərəf çəkir.

M a d d ə 7

Kömək göstərilməsi

Fövqəladə hallarda Tərəflər kömək göstərilməsi haqqında xahişlərlə müraciət edirlər.

Kömək xahiş əsasında göstərilir. Xahiş edən Tərəf fövqəladə halın xarakteri haqqında məlumat verir, zəruri köməyin növlərini və həcmi göstərir.

Kömək göndərən Tərəf xahiş edən Tərəfin müraciətini ən qısa müddətdə nəzərdən keçirir və kömək göstərilməsinin mümkünlüyü, həcmi və şərtləri haqqında ona məlumat verir.

Kömək göstərən Tərəfin qruplarına rəhbərliyi xahiş edən Tərəfin səlahiyyətli orqanları həmin qrupların rəhbərləri vasitəsilə həyata keçirir.

M a d d ə 8

Köməyin növləri

Fövqəladə halların aradan qaldırılmasında təmsil edən Tərəfin kömək göstərən qrupları, təminat materialları göndərilməsi və ya xahiş olunan digər formada göstəriləcəkdir.

Kömək göstərən qruplar fövqəladə hal zonasında qəza-xilasetmə işlərinin yerinə yetirilməsi üçün istifadə olunur.

Xahiş edən Tərəf kömək göstərən qrupların rəhbərlərinə fövqəladə hal zonasında yaranmış vəziyyət və konkret iş sahələri haqqında məlumat verir və lazım gəldikdə həmin qrupları tərcüməçilərlə və rabitə vasitələri ilə təmin edir, habelə mühafizəçilər verir, pulsuz tibbi xidmət təşkil edir və qrupların fəaliyyətini əlaqələndirir.

Kömək göstərmək məqsədilə gələn qrupların təchizatı fövqəladə hal zonasında 72 saat ərzində müstəqil fəaliyyət göstərmək üçün kifayət etməlidir. Xahiş edən Tərəf ehtiyatlar qurtararkən göstərilən qrupları onların sonrakı işləri üçün zəruri vəsaitlərlə təmin edir.

M a d d ə 9

Kömək göstərən qrupların dövlət sərhəddini keçməsi şərtləri və xahiş edən Tərəfin dövlətinin ərazisində onların qalması rejimi

Kömək göstərən qrupların üzvləri xahiş edən Tərəfin dövlətinin dövlət sərhəddini tərəfdaş dövlətlərin qanunvericiliklərində və Rusiya Federasiyasının və Azərbaycan Respublikasının iştirakçıları olduqları beynəlxalq müqavilələrdə müəyyən olunmuş qaydada keçirlər. Kömək göstərən qrupun üzvlərinin siyahısı və kömək göndərən Tərəfin səlahiyyətli orqanının verdiyi, onun səlahiyyətini təsdiqləyən sənədlər qrupun rəhbərində olmalıdır.

Kinoloq qruplarının dövlət sərhəddini keçməsi qaydası və onların xahiş edən dövlət Tərəfinin ərazisində qalması qaydası, hər bir halda, xahiş edən dövlət Tərəfinin ərazisində mövcud olan karantin qaydalarına uyğun müəyyən edilir.

Kömək göstərən qrupların üzvləri xahiş edən Tərəfin dövlətinin ərazisində olduqları bütün müddət ərzində həmin dövlətin qanunvericiliyinə əməl etməlidirlər. Həm də bu zaman onlar əmək qanunvericiliyi və bununla bağlı digər məsələlərə münasibətdə kömək göndərən Tərəfin dövlətinin yurisdiksiyası altında olurlar.

Kömək göstərən qrupların yerdəyişməsi, onların avadanlığının və təminat materiallarının daşınması nəqliyyatın avtomobil, dəmir yolu, su və ya hava növləri ilə həyata keçirilir.

Göstərilən nəqliyyat növlərindən istifadə qaydasını müvafiq nazirliklər və baş idarələrlə razılaşdırılmaqla Tərəflərin səlahiyyətli orqanları müəyyənləşdirirlər.

M a d d ə 1 0

Fövqəladə halların aradan qaldırılması zamanı kömək göstərilməsi üçün avadanlığın və təminat materiallarının gətirilməsi və aparılması

Fövqəladə halların aradan qaldırılması zamanı kömək göstərilməsi üçün xahiş edən Tərəfin dövlətinin ərazisinə gətirilən və kömək göndərən Tərəfin dövlətinin ərazisindən aparılan avadanlıq və təminat materialları gömrük rüsumlarından, yığım və vergilərdən azad edilir.

Avadanlıq və təminat materiallarının gömrük rəsmiləşdirilməsi Tərəflərin səlahiyyətli orqanlarının verdikləri və bildiriş məktubları əsasında sadələşdirilmiş şəkildə və öncül qaydada aparılır. Bildiriş məktublarında kömək göstərən qrupların tərkibi, gətirilən və ya aparılan avadanlığın və təminat materiallarının siyahısı göstərilir.

Kömək göstərən qruplara avadanlıq və təminat materiallarından savayı hər hansı mallar aparmaq qadağan olunur.

Gətirilmiş avadanlıq kömək göstərilməsinə dair işlər qurtardıqdan sonra xahiş edən Tərəfin dövlətinin ərazisindən aparılmalıdır. Əgər xüsusi şərait nəticəsində avadanlığı aparmaq imkan olmur, o, razılaşdırılmış şərtlərlə pulsuz olaraq yardım kimi xahiş edən Tərəfin səlahiyyətli orqanına verilə bilər. Bu halda verilmiş avadanlığın növləri, miqdarı və olduğu yer göstərilməklə, xahiş edən Tərəfin səlahiyyətli və gömrük orqanlarını xəbərdar etmək lazımdır.

Zərərçəkənlərə təcili tibbi yardım göstərmək zəruri olduqda, xahiş edən Tərəfin dövlətinin ərazisinə tərkibində narkotik vasitələr olan lazımi miqdarda tibb preparatları gətirilə bilər.

Bu halda kömək göstərən qrupun rəhbəri kömək göndərən və xahiş edən Tərəflərin gömrük orqanlarına çeşidi və miqdarı göstərilməklə narkotik tərkibli tibb preparatlarının olması haqqında bəyannamə təqdim edir.

Göstərilən tibb preparatları xahiş edən Tərəfə verilmir və həmin Tərəfin nümayəndələrinin nəzarəti altında yalnız ixtisaslı tibb işçiləri tərəfindən istifadə olunur.

İstifadə olunmamış narkotik tərkibli tibb preparatları həmin preparatların çeşidini və miqdarını təsdiqləyən sənədlər əsasında, xahiş edən Tərəfin gömrük nəzarəti altında geri çıxarılıb aparılmalıdır. İstifadə olunmuş narkotik tərkibli tibb preparatları barədə xahiş edən Tərəfin gömrük orqanlarına həmin preparatların işlənməsinə dair akt təqdim olunur. Aktı kömək göstərən qrupun rəhbəri və həkimi imzalayır və xahiş edən Tərəfin səlahiyyətli orqanının nümayəndəsi təsdiqləyir.

M a d d ə 1 1

Hava gəmilərindən istifadə edilməsi

Kömək göndərən Tərəfin səlahiyyətli orqanı xahiş edən Tərəfin səlahiyyətli orqanına kömək göstərmək üçün hava gəmilərindən istifadə etmək qərarı barədə xəbər verir, hava gəmilərinin tiplərini və tanınma nişanlarını, marşrutunu, heyət üzvlərinin sayını, yükün xarakterini, qalxma və enmə yerini və vaxtını göstərir.

Xahiş edən Tərəf öz dövlətinin ərazisində müəyyən mənzərəyə uçuşa icazə verir.

Uçuşlar Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatının və Tərəflərdən hər birinin müəyyən etdiyi qaydalara uyğun olaraq həyata keçirilir.

M a d d ə 1 2

Xərclərin ödənilməsi

Əgər Tərəflər arasında başqa razılaşma yoxdursa, xahiş edən Tərəf kömək göstərilməsi ilə bağlı xərcləri kömək göndərən Tərəfə ödəyir.

Xahiş edən Tərəf ona kömək göstərilməsi barədə müraciətini istənilən anda ləğv edə bilər, lakin bu halda kömək göndərən Tərəfin çəkdiyi xərclərin əvəzini almaq hüququ var.

Əgər Tərəflər arasında başqa razılaşma yoxdursa, xərclər kömək göndərən Tərəfdən daxil olan tələbdən dərhal sonra ödənilir.

Kömək göndərən Tərəf kömək göstərən qrupların üzvlərini sığorta etməlidir. Sığortalamanın rəsmiləşdirilməsinə dair xərclər kömək göstərilməsi üzrə ümumi xərclərə daxil edilir.

Kömək göndərən Tərəf hava gəmilərinin enməsi, aerodromda dayanacaq və ondan qalxma üçün haqdan və həmçinin uçuş marşrutu üzrə aeronaviqasiya xidməti göstərilməsi üçün haqdan azad olunur.

Kömək göndərən Tərəfin hava gəmilərinin yanacağı və onlara texniki xidmət göstərilməsi üçün xərclərin ödənilməsi haqqında məsələlər hər bir konkret halda ayrıca həll olunacaqdır.

M a d d ə 1 3

Zərərin ödənilməsi

Əgər bu Sazişin həyata keçirilməsi ilə bağlı vəzifələrin yerinə yetirilməsi zamanı kömək göstərən qrupun üzvlərindən ölənlər və

ya yaralanan olarsa, xahiş edən Tərəf bununla əlaqədar xərcləri öz üzərinə götürür.

Əgər kömək göstərən qrupun üzvü xahiş edən Tərəfin dövlətinin ərazisində bu Sazişin həyata keçirilməsi ilə bağlı vəzifələrin yerinə yetirilməsi zamanı hüquqi və ya fiziki şəxsə zərər vurarsa, xahiş edən Tərəf həmin zərəri kömək göstərənə öz vətəndaşlarının zərər vurduqları halda tətbiq olunan qanunvericiliyə müvafiq şəkildə ödəyir.

Kömək göstərən qrupun üzvünün bilərəkdən və ya kobud ehtiyatsızlıq ucbatından vurduğu zərəri kömək göndərən Tərəf ödəməlidir.

M a d d ə 1 4

İnformasiyadan istifadə edilməsi

Bu Saziş çərçivəsində həyata keçirilən fəaliyyət nəticəsində əldə edilmiş informasiya,—Tərəflərin dövlətlərinin qanunvericiliyinə uyğun olaraq açıqlanması qadağan edilmiş informasiyadan savayı,—əgər Tərəflərin səlahiyyətli orqanları arasında yazılı şəkildə başqa razılaşma yoxdursa, Tərəflərin hər biri tərəfindən adi qaydada dərc və istifadə olunur.

M a d d ə 1 5

Mübahisələrin həlli

Bu Sazişin şərhə və tətbiqi ilə bağlı yaranan mübahisələr Tərəflər arasında danışıqlar vasitəsilə həll olunacaqdır.

M a d d ə 1 6

Yekun müddəaları

Bu Saziş qeyri-müəyyən müddətə bağlanılır. Bu Saziş onun qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan, diplomatik kanallar vasitəsilə Tərəflərin dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirilməsi barədə yazılı bildirişlərinin sonuncusunun alındığı tarixdən etibarən qüvvəyə minir və Tərəflərdən birinin bu Sazişin qüvvəsinin dayandırılması niyyəti barədə o biri Tərəfə təqdim etdiyi yazılı bildirişin tarixindən altı ay keçənə qədər qüvvədədir.

Əgər Tərəflər başqa razılığa gəlməsələr, bu Sazişin qüvvəsinin dayandırılması Tərəflərin öhdəliklərinə, habelə ona uyğun olaraq başlanmış, lakin o, qüvvədən düşənədək qurtarmamış fəaliyyətlərə toxunmayacaqdır.

Bakı şəhərində 9 yanvar 2001-ci ildə hər biri Azərbaycan və rus dilində olmaqla iki nüsxədə tərtib edilmişdir, hər iki mətn eyni qüvvəyə malikdir.

Azərbaycan Respublikası
Hökuməti adından

(imza)

Rusiya Federasiyası
Hökuməti adından

(imza)

Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik toplusu.- 2001.- 28 fevral, № 2.- S.421-428.